

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi som samfund ønsker at forholde os til aktiv dødshjælp

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Svarnotat erstatter tidligere fremsendte svarnotat.

(Der er foretaget rettelse i svarnotat fremsendt den 12. november 2018 i overskriften: Ordet ”nation er erstattet” med ”samfund”)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Randi Vestergaard Evaldsen, fra Demokraterne for at tage initiativet til en debat om, hvordan vi som samfund ønsker at forholde os til aktiv dødshjælp.

Aktiv dødshjælp er et komplekst emne, der indeholder mange etiske overvejelser. Aktiv dødshjælp er en handling, som har til hensigt at bringe patientens liv til ophør.

Der er endnu ingen undersøgelse af den grønlandske befolknings holdning til aktiv dødshjælp. En dansk undersøgelse gennemført af Videncenter for Rehabilitering og Palliation fra 2013 viser, at 71 % af danskerne mener, at aktiv dødshjælp bør være en mulighed. Lægeforeningen i Danmark mener dog, at det vil være en fundamental og skadelig forandring af sundhedsvæsenet at indføre aktiv dødshjælp. Frem for aktiv dødshjælp henviser foreningen til de omfattende muligheder, der er til rådighed i den palliative indsats. Derudover mener lægeforeningen, at det palliative område bør opprioriteres, så døende borgere sikres en endnu bedre behandling og omsorg. Dette vil Naalakkersuisut også opfordre til, at vi i højere grad gør herhjemme.

Målet for den lindrende behandling er at forbedre patienternes livskvalitet, uanset om lidelsen er af fysisk, psykisk, social eller eksistentiel/åndelig art. For at opnå dette er en tværfaglig, helhedsorienteret indsats afgørende.

Departementet for Sundhed og Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse er i gang med at planlægge og udbygge den palliative indsats ud fra de fastlagte strategier. Sundhedsvæsenet hjemtog dele af den palliative kemoterapi tilbage i 2003. Arbejdet med at systematisere den palliative indsats for kræftpatienterne og deres familier er stadig i gang. Vores geografi, infrastruktur og ikke mindst sundhedsvæsenets økonomi giver os særlige udfordringer i forhold til at yde en optimal indsats for patienter i alle byer og bygder. Dette gælder ikke kun kræftpatienterne, men alle borgere med livstruende eller uheldelige sygdomme.

Alle faggrupper, der møder alvorligt syge mennesker skal være uddannet til at tilbyde den nødvendige behandling og omsorg. At kunne tale om døden er af stor betydning for alle mennesker. Uddannelse inden for dette område er i varierende grad indbygget i de

sundhedsfaglige uddannelser, men der bør sættes endnu mere fokus på emnet. Vi bliver nødt til at tale mere om døden, og ikke kun når den er tæt på.

Vi kan alle komme til at stå i en situation, hvor vi bliver afhængige af hjælp fra andre. Derfor har vi har indrettet vort samfund med det ideal at kunne give støtte og hjælp efter den enkeltes behov. Vort ideal er, at vi aldrig skal få mennesker til at føle sig som en byrde. Som politikere skal vi passe på med at vedtage initiativer, der kan sætte allerede sårbare mennesker i en svær situation. Patienterne må aldrig føle, at det er nødvendigt at tage en drastisk beslutning, for ikke at ligge deres nærmeste eller samfundet til last.

Naalakkersuisut anerkender debattens relevans, men det vil kræve en klarlægning af store etiske dilemmaer før aktiv dødshjælp eventuelt kan indføres i Grønland. Det er ligeledes relevant at se på, om den lindrende behandling og omsorg kan forbedres før vi går videre med debatten om aktiv dødshjælp.

Med udgangspunkt i ovenstående ønsker Naalakkersuisut derfor at byde ind med følgende spørgsmål, der handler om den palliative indsats: Hvordan kan vi i fællesskab sikre, at alvorligt syge borger får den fornødne lindrendebehandling og omsorg? Hvilke rammer og vilkår ønsker vi at tilbyde disse borgere og deres familier? Hvem har ansvaret for, og hvordan kan der samarbejdes om, at døden italesættes som en naturlig del af livet?

Med disse ord ønsker Naalakkersuisut jer en god debat.